

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1894/2019
04.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јован Будимир, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Београдски водовод и канализација“ Београд, чији је пуномоћник Срђан Ђорђевић, адвокат из ..., ради утврђења, враћања на рад и поништаја, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2753/18 од 04.02.2019. године, у седници одржаној 04.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2753/18 од 04.02.2019. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1550/17 од 23.04.2018. године у ставу првом, трећем, четвртном и петом изреке и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1550/17 од 23.04.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилца са туженим засновала радни однос на неодређено време почев од 24.08.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужилце у делу у коме је тражила да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време код туженог 16.08.2016. године до 24.08.2016. године. Ставом трећим изреке, усвојен је захтев тужилце и поништен правни акт туженог под називом „Раскид уговора о обављању привремених и повремених послова бр. ..од 15.03.2017. године“. Ставом четвртим изреке, усвојен је захтев тужилце и обавезан тужени да тужилцу врати на рад. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова поступка плати 149.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2753/18 од 04.02.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у ставу првом, трећем, четвртном и петом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 87/18) и утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог била у радном односу на одређено време почев од 2008. године, прво преко омладинске задруге, а потом по основу више сукцесивно закључених уговора о раду о привременим и повременим пословима, који је први закључен 16.08.2014. године, а последњи 01.01.2017. године. У периоду од 2008. године до 2011. године, тужила је радила на пословима ..., а од 2011. године до 2017. године у биолошкој лабораторији, где је обављала послове радног места „техничар за биолошку анализу ...“. Правилником о организацији и систематизацији послова туженог из јуна 2015. године систематизовани су послови „техничар за биолошку анализу ...“, док су Правилником о организацији и систематизацији послова туженог из новембра 2016. године систематизовани послови за биолошку анализу ..., за које је потребан IV степен стручне спреме. Спорним решењем туженог бр. .. од 15.03.2017. године раскинут је уговор о обављању привремених и повремених послова закључен са тужиљом, због престанка потребе за даљим ангажовањем.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили захтев тужиле, применом члана 32, 37. и 197. Закона о раду, с обзиром на то да су сматрали да је тужила у периоду од 16.08.2014. године до септембра 2016. године радила непрекидно на истоврсним пословима, а по основу више сукцесивно закључених уговора о привременим и повременим пословима, са прекидима краћим од 30 дана, те да су се стекли законски услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, јер је тужила у континуитету на истоврсним пословима радила дуже од 24 месеца, због чега се по сили закона активирало правило преображаја радног односа 23.08.2016. године, због чега је радни однос тужиле на одређено време, прерастао у радни однос на неодређено време 24.08.2016. године.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, због чега чињенично стање није потпуно утврђено.

Чланом 37. ставом 6. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14), прописано је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за туженог, као корисника јавних средстава, као и Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 108/13 – који је ступио на снагу 07.12.2013. године), као и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године. Изузетно, у складу са ставом 34. овог члана, радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог

надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 35.). Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% од укупног броја запослених (члан 27е став 36.). Изузетно, у складу са ставом 36, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, може бити већа од 10% укупног броја запослених уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 37.). Чланом 105. наведеног закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона.

Нижестепени судови су одлучујући о захтеву тужиље применили одредбе Закона о раду, међутим, нису имали у виду да се у односу на туженог, као корисника јавних средстава, примењује и Закон о буџетском систему. Одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време, како је то прописано чланом 105. Закона о буџетском систему.

Имајући у виду напред наведено, односно да нижестепени судови нису водили рачуна о цитираним одредбама Закона о буџетском систему и његовом односу са Законом о раду у погледу прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, то су нижестепене одлуке укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, као споредном потраживању које зависи од одлуке о главној ствари, односно од успеха странака у спору.

Са напред наведених разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**